

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

21 Iulie, 2026

**Probă scrisă
FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE**

MODEL

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de patru ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. În lucrarea *Existențialismul este un umanism*, Jean-Paul Sartre afirma:

Ce se înțelege prin enunțul că existența precede esența? Acesta înseamnă că omul mai întâi există, se găsește, se ivește în lume și după aceea se definește. Așa cum este conceput de către existențialiști, omul este nedefinibil pentru că la început el nu este încă nimic. Doar apoi el va fi ceva, și va fi ceea ce se va face singur. Astfel, nu există natură umană (...). Dacă, într-adevăr, existența precede esența, nu vom putea explica niciodată ceva prin referire la o natură dată sau fixată; cu alte cuvinte, nu există determinism, omul este liber, omul este libertatea. (...) Astăzi, nici în spatele nostru, nici în fața noastră, în domeniul luminos al valorilor, nu avem scuze sau justificări. Suntem singuri, fără scuze. Aceasta este ideea pe care voi încerca să o exprim când voi spune că omul este condamnat să fie liber (...), viața nu are un sens a priori. Înainte ca voi să trăiți, ea, viața, nu este nimic; dar voi sunteți cei care-i dați sens, iar valoarea nu-i altceva decât sensul pe care voi îl alegeți.

Pornind de la textul dat:

- Analizați, în aproximativ o pagină, concepția filosofică a lui Jean-Paul Sartre referitoare la problema sensului vieții. **6 puncte**
- Construiți un contraargument privitor la enunțul conform căruia *viața nu are un sens a priori*. **4 puncte**
- Prezentați, în aproximativ o pagină, ideile unei alte concepții filosofice referitoare la problema sensului vieții, precizând, totodată, raportul existent între aceasta și concepția lui Jean-Paul Sartre. **10 puncte**

2. Se dă următorul argument:

Dacă practici voluntariatul, devii un om altruist. Acumulezi experiență în relația cu oamenii, cu condiția să practici voluntariatul. Având în vedere că nu devii un om altruist sau nu acumulezi experiență în relația cu oamenii, putem deduce că nu practici voluntariatul.

După transcrierea argumentului dat în limbaj formal și evaluarea lui explicită prin utilizarea oricărei metode de evaluare, precizați dacă argumentul dat este sau nu este argument valid. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Fie următoarea propoziție categorică:

Dintre elevii care susțin proba de logică în cadrul examenului de bacalaureat, o mică parte nu obțin note peste 8.

- Precizați formula logică corespunzătoare propoziției date, menționând și tipul de propoziție categorică. **2 puncte**
- Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția dată. **2 puncte**
- Formulați, în limbaj formal și în limbaj natural, contrapusa totală a propoziției date. **2 puncte**
- Construiți, în limbaj natural, o entimemă de ordinul/gradul I în care propoziția dată să constituie concluzia. **4 puncte**

2. Fie următorul text:

„Scopul (...) este de a afirma un principiu simplu, ca fiind într-un totu îndreptățit să guverneze pe de-a întregul raporturile bazate pe constrângere și control dintre societate și individ, indiferent dacă mijlocul folosit va fi forța fizică, sub forma pedepsei legale, sau va fi constrângerea morală a opiniei publice. Acest principiu este următorul: unicul scop care îi îndreptățește pe oameni, individual sau colectiv, la ingerințe în sfera libertății de acțiune a oricărui dintre ei, este autoapărarea; unicul țel în care puterea se poate exercita, în mod legitim, asupra oricărui membru al societății civilizate, împotriva voinței sale, este acela de a împiedica vătămarea altora. Propriul bine, fizic sau moral, nu constituie o îndreptățire suficientă. Un om nu poate fi constrâns, în mod legitim, să facă un anumit lucru sau să se abțină de a-l face pentru că ar fi mai bine pentru el să se comporte astfel, pentru că acest lucru l-ar face să fie mai fericit sau pentru că, în opinia altora, este înțelept sau este drept ca el să se comporte astfel. Toate acestea sunt bune temeiuri pentru a discuta cu el, pentru a-l mustra sau a-l implora, dar nu și pentru a-l constrânge sau a-i face ceva rău dacă se comportă altfel. Pentru a justifica asemenea lucruri, conduita pe care dorim s-o descurajăm trebuie să fie de așa natură încât să dăuneze altuia. Singurul aspect al conduitei unui om pentru care el poate fi tras la răspundere de către societate este cel privitor la ceilalți. Sub aspectele care îl privesc doar pe el însuși, independența lui este, de drept, absolută. Asupra lui însuși, a propriului trup și spirit, individul este suveran.” (John Stuart Mill, *Despre libertate*)

Pornind de la textul dat, elaborați un eseu filosofic, de aproximativ trei pagini, despre problematica libertății social-politice, pe baza următoarelor repere: **20 puncte**

- prezentarea perspectivei filosofice susținute de John Stuart Mill referitoare la problematica libertății social-politice.
- enunțarea unei alte perspective filosofice privind problematica libertății social-politice, precizând și raportul existent între aceasta și punctul de vedere susținut de John Stuart Mill.
- formularea unei obiecții la adresa tezei lui John Stuart Mill privind aserțiunea conform căreia *sub aspectele care îl privesc doar pe el însuși, independența individului este, de drept, absolută*.
- ilustrarea, printr-un exemplu concret, a unei consecințe a afirmației potrivit căreia *asupra lui însuși, a propriului trup și spirit, individul este suveran*.
- argumentarea unui punct de vedere referitor la actualitatea concepției lui John Stuart Mill privind libertatea social-politică, în contextul societății contemporane.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct) și încadrarea în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară de filosofie:

Competențe specifice	Conținuturi
1.4. Identificarea unor concepte și categorii specifice teoriei cunoașterii 1.5. Compararea soluțiilor propuse de diferite concepții filosofice problemelor specifice cunoașterii umane 2.5. Caracterizarea premiselor presupuse de o poziție filosofică în gnozeologie	Cunoașterea - Problema întemeierii cunoașterii. - Forme de cunoaștere și tipuri de adevăr. - Adevăr și eroare.

(Programa școlară de filosofie, OMEC nr.5959/22.12.2006)

Folosind informațiile din secvența de mai sus, în vederea evaluării formării/dezvoltării competențelor specifice precizate, elaborați un test scris la finalul unității de învățare „Cunoașterea”, care să cuprindă cinci itemi: un item de completare, un item cu răspuns scurt, un item de tip pereche, un item de tip alegere multiplă și un item de tip întrebare structurată.

Punctajul se acordă în funcție de următoarele repere:

- elaborarea matricei de specificații care stă la baza proiectării testului, prin corelarea competenței specifice și a conținuturilor pentru fiecare item;

- b. menționarea timpului de lucru alocat testului;
- c. corectitudinea proiectării fiecărui item;
- d. corectitudinea științifică a informațiilor de specialitate pentru fiecare item;
- e. elaborarea răspunsului așteptat pentru fiecare item;
- f. elaborarea baremului de evaluare și de notare al testului (în care nota 1 se acordă din oficiu, iar nota maximă este 10).